06. תולדות. התעלות הנפש ו'טעם' אמתי של מצווה

רבי צדוק הכהן מלובלין (1823-1900) כתב בספרו 'פרי צדיק' חידוש נפלא על הפרשה:

קולמוסים רבים נשברו ונהרות דיו נגרו בניסיון להסביר את הפסוק (כה 28): וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת עֵשָׂו כִּי צַיִד בְּפִיו. וכי אהב יצחק אבינו באמת את עשיו רק משום שהיה מביא לו בשר מצידו? יתרה מזו, האם יצחק אבינו, שמסר את נפשו על קידוש ה', היה זקוק לבשר כדי לברך את עשיו?

סיפור התורה ממשיך והופך להיות לגמרי סוריאליסטי, כשרבקה, שרצה שיעקב יקבל את הברכה, החליטה להחליף את הציד המבוקש בשני גדיי עיזים. האם יצחק אבינו לא ירגיש את התרמית? והמופלא מכל הוא שהתרמית הזו בסופו של דבר, מצליחה!

בניגוד למה שנדמה, יצחק אבינו לא היה 'חובב בשר' במיוחד, אלא היה בעל נשמה רגישה ביותר, בהיותו 'עולה תמימה'. נשמתו הייתה חשה את הקדושה השורה על המזון, מרגע שהוא נעשה חלק ממצווה, וזה היה עבורו מקור לשמחה והתעלות רוחנית.

מדוע העריך כל כך את הציד של עשיו? משום שהציד היה <u>הביטוי המוחשי למצוות כיבוד אב שעשיו היה מפגין כלפי אביו</u>. כך ניתן להבין שיצחק חפץ ליהנות מארוחה כזו לפני שיברך את בנו. לפיכך, היה חשוב לו להכניס את נפשו למצב מתאים ולרומם אותה באמצעות מאכלים שבנו היה מביא לו.

מצדה רבקה, שהכירה היטב את רגישותו המיוחדת של בעלה, רקמה תכסיס מבריק:

היא אפשרה ליעקב לקיים את מצוות כיבוד אם, כפי שעולה מציוויה המפורש אליו (כז 8): וְעַתָּה בְנִי, שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֹתָךְ, ובכך ליצור מצווה מקבילה לכיבוד אב.

באופן זה, יקבלו גדיי העיזים את אותו 'טעם קדוש' של מצווה.

בנוסף, הגדיים היו משלה, ולכן יצחק אבינו לא חש כל חסרון או פגם בבשר שהוכן, מחשש שנגנב או הושג בעבירה.

והתחבולה עלתה יפה!